

■ A Nemzetközi Bartók Társaság rendezésében A passiók útjai címmel nemzetközi mesterkurzust tartott Szegeden Jeremiás Margit, a Brüsszeli Zeneakadémia professzora és a Genfi Operastúdió magánénektanára. A kurzus záróakkordjaként ma este fél 8-kor operastet rendez a Collegium Musicum Hungaricum a Deák Ferenc Gimnáziumban (a belépés díjtalan!), amelyen közreműködnek a Belgiumban élő kontraalt énekesnő tanítványai: Dominique Corbail, Pörneki Anikó, Szerlem Csilla, Kovács Gábor, fellép továbbá: Elisabeta Chavardian (zongora). A Salieri Kamarazenekart Octavian Anghel vezényli. A műsoron áriák szerepelnek Händel, Mozart, Rossini, Bellini, Verdi és Puccini operáiból.

– Az ország több városában tartottam már mesterkurzust, Szegeden a második alkalommal rendeztük meg – mondja Jeremiás Margit, amikor egyik délelőtti rendezvénynek otthont adó Király-König Péter zeneiskolában beszélgetni kezdünk. – Ennek a kurzusnak az a célja, hogy népszerűsítsük a barokk stílust. Ma már Magyarországon is vannak nagyon jó barokk együttesek, de viszonylag kevés az olyan énekes, aki ismeri a barokk énekesi technikát. Mindig nagy örömmel jövök

„Egész testünkkel énekelünk” – mondja a brüsszeli zeneakadémia professzora

Jeremiás Margit örömmel jött ide. (Fotó: Karnok Csaba)

Magyarországra, imádok itt-hon tanítani. Sok magyar tanítványom számára sikerült ösztöndíjat szerezni, így ki tudtam őket vinni hosszabb-rövidebb kurzusokra Belgiumba. Kétszáz évre visszanyúló zenei hagyományokkal rendelkező családból származom. Én vagyok a legrosszabb a családban, ugyanis mindannyian hangszeres zenészek, és a hangszereseknek általában fenntartásaik vannak az énekesekkel szemben. Tanárként

azt vallom: az éneklésnek is a hangszeres zenélésből kell kiindulnia. Azt szoktam mondani: énekeljétek úgy, mint egy hangszer.

■ **Mikor és miért került külföldre?**

– 1957-ben kényszerből. A férjem politikai fogoly volt, mennünk kellett. Épp Szegedről indultunk el, család, hogy most újra itt lehetünk! Amikor kikerültem, húszéves voltam. Hamar rájöttem, ha ki akarok törni a nyelv és a kapcsolatok hiá-

nya miatti börtönből, akkor rögtön hozzá kell fognom a zenéléshez, amit még Debrecenben kezdtem el, és ami univerzális dolog, mindenütt hasznosítható. Brüsszelben szereztem tanári, majd művészi diplomát. Ösztöndíjként Salzburgban tanultam Max Lorenzénél, akit az egyik legnagyobb Wagner-specialistának tartanak. Ott jöttem rá, hogy kontraalt-koloratúr vagyok.

■ **Hogyan alakult énekesi karrierje?**

– Párizsban indult a pályám, mindenfelé énekeltem Nyugat-Európában. Nem vonzottak az operaházak, ezért elhatároztam, hogy barokk műveket fogok énekelni és koncerténekes leszek. Nagyon sok passiót, oratóriumot énekeltem, talán ennek is köszönhetem, hogy még ma is ép a hangom. Az első lemezemet a hazámnak szántam, Bartók és Kodály népdalok szerepelnek rajta. A másik négy lemezemen barokk művek hallhatók. A Nemzetközi Bartók Társaságnak elnökhelyettese vagyok, ennek keretében ren-

deztük meg ezt a mesterkurzust. Énekesi karrierem párhuzamosan fut a 15 éve idült pedagógiai munkámmal. Tanítottam már Hamburgban, Genfben, Franciaországban többfelé, és remélem Szegeden is lesz még rá lehetőségem. Ez ugyan anyagiilag nem túl kifizetődő, de nem ez a lényeg. Ha kell, én hozom ide a pénzt, hogy tudjak segíteni a magyar növendékeimen. Nyugat-Európában óriási kultusza van a barokk operáknak. Egyre több fiatal és férfiszoprán van. Nagyon szeretem ezt a fajta éneklést tanítani, mert különleges technikát igényel. Remélem Magyarországra is hamarosan eljut a XVIII. század legnagyobb férfiszopránjáról, Farinelli-ről készített nagyszerű film, és az emberek jobban megértik majd ezt a korszakot, amelyben a gyerekek már 14 éves korukban operaszínpadokon énekeltek.

■ **Mi a legfontosabb tanács, amit minden növendékének elmond?**

– Az egész testünkkel meg kell tanulnunk szabadon, természetesen énekelni. Az énekesnek a tüdejét, a támaszt, a lengőbordáit, szinte minden szervét fel kell használnia, hogy megszólaljanak a rezonanciák. A szorított, erőltetett éneklés komoly károkat okoz.

H. Zs.

■ Szegediek külföldön Magyar múltból olasz földön

Pál József 1976-ban a szegedi József Attila Tudományegyetem szerezte meg a magyar-olasz szakos tanári diplomát. Azóta a szegedi bölcsészkaron egyetemi docensként az összehasonlító irodalomtudományi tanszéken dolgozott, 1989-ben nevezték ki az Olasz Tanszék élére. Tudományos tevékenységnek területe: az olasz-magyar irodalmi kapcsolattörténet, szimbólumelmélet, ikonológia, a kronológiai tárgyú könyveket is jelentett meg, főleg Vajda György Mihály szegedi professzorral, aki előbb tanára, majd főnöke volt Pál Józsefnek. Több publikációt jelentetett meg itthon és külföldön egyaránt. Idén márciusban a JATE-n habilitált: egy összehasonlító jellegű XVIII. századi témával és Dante Alighieri költészetével.

■ **Szegedről Rómába vezetett az út...**

– Igen, idén januárban kerültem az olasz fővárosba, a Római Magyar Akadémia tudományos igazgatójaként dolgozom.

■ **Miből áll a munkája?**

– A Római Magyar Akadémia egyik legértékesebb centruma a magyar történelem, a művészettörténet nemzetközi képviseletének sorában. A múlt század végén egy kiváló tudós püspök, Fraknoi Vilmos ötlete volt az intézmény megalapítása. Miután lehetővé vált a titkos levéltárak kutatása, ekkor szinte minden nemzet létrehozta saját történelmi központját, azaz a céllal, hogy profi történészek – világiak és egyháziak vegyesen – a saját kultúrájukra, történelmükre vonatkozó vatikáni adatokat, dokumentumokat autentikus

A közelmúltban több olyan honfitársunkkal beszélgettem, akit az örök városba szoltított a kötelesség. Bizonyos idő után kialakult bennem a kép: egy egész „szegedi kolónia” dolgozik Rómában – diplomát, tudományos intézet munkatársai, követ-ségek dolgozói. Egyikük dr. Pál József, a JATE korábbi dékánja, aki a Római Magyar Akadémia tudományos igazgatói tisztségét tölti be.

Dr. Pál József: Szeged kisugárási Rómában is érezhető. (Fotó: Gyenes Kálmán)

módon kutatni tudják. Ez hatalmas munka volt, ezért nem lehetett megoldani néhány hetes vagy hónapos ösztöndíjjal, hanem létre kellett hozni olyan centrumot, amelyekben kutatták a magyarság és a magyar-olasz kapcsolatokra vonatkozó dokumentumokat.

■ **Mikor alapították a római magyar intézményt?**

– Több, mint száz éve – 1894-ben – alakult a magyar történelmi intézet Rómában, s a munka rendületlenül és folyamatosan haladt 1948-ig, majd egy nagy törés következett be 1948/49-ben, amikor átlakult a rendszer Magyarországon.

■ **Most, az újra működő intézménynek mi a feladata?**

– A korábbi hagyományok felélesztésén és azok ápolásán dolgozom, azt szeretném folytatni, amin eddig Hajnóczi Gábor és Kelemen János idején is dolgoztak. Szeretnék egy olyan tudományos központot létrehozni, amely képes a magyarság számára szállítani a lehetséges dokumentumokat, s a ke-

resztény fővárosban való magyar jelenlétet biztosítani.

■ **Értesülésem szerint ön idén Fraknoi Vilmos-konferenciát szervez Rómában.**

– Valóban, a centenáriumi ünnepségek sorában ez egy különösen fontos pillanat lesz, hiszen október végén az Olaszországban tevékenykedő külföldi történészek, művelődéstörténészek, illetve hazai társaik részvételével egy konferenciát szervezek, amelyen olyan jeles tudósok megjelenését várom, mint például Kosáry Domonkos, Glatz Ferenc, Szakály Ferenc stb., s ezen A magyar történettudomány kezdete Rómában címmel folytatunk majd eszmecsereket, különös tekintettel Fraknoi Vilmosra, aki ennek a mozgalomnak az elindítója volt az olasz fővárosban.

■ **Jövőre pedig hungarológiai konferencia következik...**

– Igen, 1996 szeptember elején a magyarságkutatás negyedik világkonferenciája lesz Rómában, amelynek témája A magyar civilizáció és

a kereszténység. Ebben a munkában is bekapcsolódott a Római Magyar Akadémia, hiszen jelentőségét tekintve ez az összejevetel igen fontos a magyarság számára, mert olyan témákat taglal, amelyek a magyar jelenlétet igazolják a keresztény Rómában és Európában, valamint ennek a jelenlétnek a magyar kultúrában való dokumentumait tárja elénk.

■ **Meddig tart a megbízatása Rómában?**

– Az ideit az úgynevezett nyitó év, de a gyakorlat szerint általában négy évre szól a mandátum. A szerződésben egyébként csak a nyitó időpont szerepel.

■ **Nem hiányzik a Tisza parti város?**

– Szerencsére kapcsolatban vagyok az itthoni kollégákkal, évente kétszer haza is látogatok. De, egyébként: hiányzik ez a kedves város. Bár én nem vagyok szegedi, egyetemi hallgatóként kerültem ide. Egy idős szegedi paraszt bácsi megfogalmazása szerint vannak: gyűtmön-tek, gyűtt maradtak és szögediek. Én a középső kategóriába tartozom: gyűtt maradt vagyok...

■ **Szeged kisugárási egyébként külföldön is érződik. Legalábbis ezt mondják az itészek.**

– Így igaz. Fontos tudományos kulturális központot lehet itt kialakítani, nagy kisugárással. Sok szempontból Budapesthez hasonló súlyú központ kialakítására alkalmas ez a város, hiszen erre adott a teljes szellemi kapacitás a szegedi egyetemeken. Ez Rómából nézve is így van, így érezhető, s amennyiben az egyetemek megkapják azt a segítséget, ami a jelenlegi szint tartásához, vagy netán az előrelépéshez szükséges, akkor egy igazán európai, sőt, megközelíthetünk: világszínvonalú kulturális központ létrejöttére nyílna alkalom.

Kisimre Ferenc

Pesten építkeznek

A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint a második negyedévében élénkült a lakásépítés. Az első félévben összesen 7545 lakás épült fel, 12 százalékkal több, mint egy évvel korábban. Idén tovább növekedett a kiadott lakásépítési engedélyek száma. Az önkormányzatok az első félévben 17 ezer 378 új lakásépítési engedélyt adtak ki, 76 százalékkal többet mint tavaly.

A lakásépítés legdinamikusabban a fővárosban nőtt, a községekben lényegében az egy évvel korábbi szinten stagnált. A fővárosban 1528, az ország városában 3426, a községekben 2591 lakás épült az első félévben. Az átlagosan 11,5 százalékos növekedésen belül a budapesti építkezések száma 62 százalékkal volt több mint a múlt év első felében.

Az országban 1476 lakás szűnt meg hat hónap alatt. Ezen belül a fővárosban 103, a városokban 724, a községekben 649 lakást szűntettek meg. S míg a községekben alig építettek több lakást, mint tavaly, a lakásmegszüntetések 66 százalékkal emelkedtek. Budapesten viszont a tavalyinak harmadára csökkentek. (MTI)

Újszentiván focija és Toldija

Megyénk egyik kis települése egész vasárnapját a sportnak szenteli. Szeptember másodikán ugyanis Újszentivánon, a Tilia Kulturális Egyesület szervezésében a legkülönbözőbb sportesemények várják a szórakozni vágyókat. A programok sorában természetesen kiemelt helyen van a nemzetközi kispályás labdarúgó torna, amelyet a Dental Fogászati Stúdió támogat. Reméljük, más formában nem lesz szükség a Dentalra... A torna azért nemzetközi, mert az újszentivániak a környező települések mellett, néhány közele, de már határon túli gárdát is meghívtak. A győzelem díja egy vándorkupa, hiszen

a viadalt a Tilia ezentúl minden évben megrendezi. A kupán 10 csapat vesz részt, közöttük természetesen a Délmagyarország sok tornán edződtött csapata is.

Vasárnap az is kiderül, hogy ki a község legerősebb embere, azaz ki Újszentiván Toldija. Lesz még hétméteres-lövő verseny kicsiknek és nagyoknak, kick-box-bemutató, játékos sportverseny gyerekeknek és kommandó-bemutató is. A csöppsegek ugrálóvárban tombolhatják ki magukat, akik pedig úgy érzik, hogy a szokottnál is nagyobb a huzatjuk, indulhatnak a sörivőversenyen. Este pedig bállal zárul a rendezvény.

A. L.

Mindenütt jó, de legjobb otthon...

■ Az Egyesült Államokban jártak Hazaérkeztek a békefenntartók

Visszaérkezett Magyarországra hétfőn az Egyesült Államokból az a 47 magyar békefenntartó katonai, aki részt vett a Cooperative Nugget '95 elnevezésű bekepartnerségi hadgyakorlaton. A magyar katonákat a Louisiana állambeli Fort Polk kiképzőközpontból az amerikai légierő C-141 típusú szállítógépe hozta haza a többi katonai repülőtérről.

A Koczák Imre őrnagy vezette békefenntartó katonákat ünnepélyes keretek között fogadták. Az esemény részt vett Borsits László helyettes államtitkár, Deák János vezérrezdes, a Magyar Honvédség parancsnoka és Donald M. Blinken, az Egyesült Államok rendkívüli és meghatalmazott nagykövete. A Himnusz és a becsü-

letes helytállást megköszönő üdvözlőbeszéd elhangzása után magyar részről kitüntetést adtak át azoknak az amerikai tiszteknek, akik részt vettek a magyar katonák felkészítésében.

Az amerikai bekepartnerségi hadgyakorlaton három NATO-tagállam mellett összesen 14 európai partnerország vett részt. A magyar katonák szállítási és ellátási költségét az Egyesült Államok fedezte. Ezen a hét végén a Sínai félszigetre, majd az ősszel Ciprusra utaznak magyar békefenntartó katonák. A mostani amerikai hadgyakorlat résztvevői pedig ott lesznek az őszi magyarországi magyar, brit, német bekepartnerségi hadgyakorlaton is. (MTI)

Úgy látszik, az idő is a nyarat siratja. De hát aminek vége, azt egyszer el kell búcsúztatni. És erre mi sem jobb alkalom, mint a DM Tinimagazinjának

NYÁRSIRATÓ

bulija a mórakalmi Bounty-ban.

Az alkalomhoz illően a szaxofon világhírű magyar zsonglőre,

St. Martin és csapata

fogja gyönyörű, melabús muzsikájával emlékeztetessé tenni a vele töltött percek.

Utána aztán „adj bele”, gyérünk be a diszkóterembe, vagy ha továbbra is a kerthelyiségben maradsz, hallgathatod a Blues Bellt. És ami még fontos, a tombola földja egy

10 napos olaszországi körút.

■ **Piacvédelmi intézkedés**
Kertészetben összesen 70 ezer tonnás kontingens bevezetését és engedélyezését kötelezettséget ír elő az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium Nemzetközi Jogi Főosztálya négyféle cementtermék románia importjára – közölte hétfőn az IKM sajtóosztálya.

A kontingentálás szeptember 1. és december 31. közötti időszakra vonatkozik. Az engedélyezési kötelezettség a határozat szerint a Román

■ Piacvédelmi intézkedés Kontingens román cementre

Köztársaságból származó HS 2523.10-009 (cementklinker), HS 2523.29-007 (másféle portland cement), 2523.30-001(bauxitcement) és 2523.90-007 (más hidraulikus cement) vámtarifaszámú szerinti meghatározott termé-

kekre terjed ki. A behozatal korlátozásával szeptember 1-jétől megszűnik a korábbi behozatali megfigyelési rendszer, és helyébe az import kontingentálása lép.

Az engedélykérelmeket szeptember 1-jétől lehet az

IKM Engedélyezési Főosztálya beadni. A dokumentumokban meg kell jelölni az úgynevezett HS-jelzést, vagyis a harmonizált szisztema szerinti számot. A szeptember 1-je után beérkező, illetve a konszignációs raktárból kitarolt áru a szerződés-kötés időpontjától függetlenül a behozatali engedélyt meg kell kérni. A kérelemhez a külkereskedőnek belföldi felhasználói nyilatkozatot és indoklást is csatolni kell.